

STRESZCZENIE

ROZPRAWA DOKTORSKA

O postrzeganiu istoty przestrzeni w kategorii obrazu

mgr Olga Turkiewicz

Wydział Architektury Wnętrz
Akademia Sztuk Pięknych im. Jana Matejki
w Krakowie

O postrzeganiu istoty przestrzeni w kategorii obrazu

Rozprawa doktorska opisuje zagadnienie postrzegania istoty przestrzeni w kategorii obrazu. Zawiera się w problematyce dyscypliny sztuk projektowych i dotyczy tematyki z obszaru metodologii projektowania przestrzeni wewnątrz ekspozycyjnych. Porusza problem tego, w jaki sposób rozumienie procesu projektowego i twórczego przez projektanta (kształtujące jego postawę twórczą) może wpłynąć na zdefiniowanie istoty samej przestrzeni ekspozycyjnej – a tym samym w jaki sposób będzie stanowić o przebiegu procesu projektowego prowadzącego do jej powstania. Ponadto przyjęto w niej założenie, że powstały utwór plastyczny (projekt ekspozycji) pretenduje do miana dzieła sztuki, a projektant jest artystą-twórcą.

Dysertacja składa się z dwóch głównych obszarów: teoretycznego i praktycznego – projektu (studium problemu). Zostały one ujęte w siedmiu częściach, które zawierają łącznie rozdziałów oraz podrozdziałów.

CZĘŚĆ PIERWSZA: *Wstęp*

Stanowi wprowadzenie do podejmowanej problematyki. Uzasadnia wybór tematu oraz wskazuje cele pracy. Przybliża stosowane metody badawcze oraz określa zakres rzeczowy. W odniesieniu do tematyki pracy, zawiera także charakterystykę literatury przedmiotu.

CZĘŚĆ DRUGA: *Wystawa – ekspozycja – pokaz*

Przybliża podstawowe pojęcia związane z tematyką dysertacji. Przedstawia możliwie szerokie spektrum zagadnień związanych z dziedziną wystawiennictwa muzealnego; w tym zagadnienie ekspozycji dzieła sztuki. Charakteryzuje, w kontekście współczesnej praktyki projektowej, strukturę procesu projektowania przestrzeni ekspozycyjnych w zespołach kreatywnych.

CZĘŚĆ TRZECIA: *Życzliwe rozumienie doświadczenia*

Zawiera rozważania dotyczące roli projektanta-wystawiennika (*designera*) w procesie projektowania przestrzeni ekspozycyjnych. Zostaną one ujęte z perspektywy rozumienia ekspozycji jako dzieła sztuki – gdzie sam proces jej powstawania można uznać za proces twórczy, a osobę projektanta określić mianem artysty. Ponadto traktuje ona o zagadnieniu relacji pomiędzy procesem projektowym a procesem twórczym.

CZĘŚĆ CZWARTA: *Przestrzeń i (jej) obraz*

Opisuje fenomen oraz istotę przestrzeni wewnątrz ekspozycyjnych. To jedna z ważniejszych i najbardziej obszerna część pracy. Przybliża i powołuje się na doświadczenia wybitnych artystów i projektantów. Opisuje te aspekty zagadnienia, które stanowią o wyjątkowości i sile wyrazu przestrzeni ekspozycyjnej – rozumianej jako sekwencje komplementarnych przekazów i komunikatów przestrzenno-wizualnych.

CZĘŚĆ PIĄTA: *Layout przestrzeni ekspozycyjnej*

Szczegółowo przedstawia zagadnienie postrzegania istoty przestrzeni ekspozycyjnej w kategorii obrazu. Zostanie w niej oficjalnie postawiona teza pracy, a także w oparciu o doświadczenia z dziedziny grafiki projektowej, sformułowana i opisana idea *kadrów przestrzeni ekspozycyjnej* oraz związane z nią pojęcie *layoutu przestrzeni ekspozycyjnej*. Będą one mogły stanowić – w założeniu autora – model myślenia twórczego oraz potencjalną metodę projektową.

CZĘŚĆ SZÓSTA: *Projekt*

To studium problemu na przykładzie projektu ekspozycji „Skarby baroku. Między Bratysławą a Krakowem” w Gmachu Głównym Muzeum Narodowego w Krakowie. Projekt ukazuje zastosowanie, sformułowanych w poprzedniej części pracy, elementów i zasad języka projektowania przekazów i komunikatów przestrzenno-wizualnych. Jest próbą dowiedzenia tego, w jakim stopniu sposób rozumienia istoty przestrzeni ekspozycyjnej w kategorii obrazu, może warunkować przebieg samego procesu projektowego (i twórczego).

CZĘŚĆ SIÓDMA: *Zakończenie*

Jest podsumowaniem informacji zawartych w V. i VI. części pracy. Zawiera konkluzję dotyczącą zrealizowania głównego celu rozprawy oraz wykazuje prawdziwość postawionej tezy. Ponadto podejmuje krytyczną refleksję nad przebiegiem pracy – jest próbą wyciągnięcia wniosków i oceny proponowanych rozwiązań. Nakreśla nowe kierunki wynikające z rezultatów badań, jakie po ich zakończeniu (w kontekście zdobytej wiedzy) się odsłaniają.

SŁOWA KLUCZOWE

Obraz, przestrzeń, przestrzeń ekspozycyjna, wygląd, kadr, *layout*, percepcja, relacja, kompozycja, przekaz wizualny, komunikat wizualny, język projektowania, twórczość, proces projektowy, dzieło sztuki, ekspozycja muzealna, sztuka przestrzeni

